

Corupția persistentă în țările sărace are ca rezultat un „dezastru umanitar constant”

Pe un fond de scandaluri corporatiste persistente, țările bogate regresează la rândul lor

Berlin, 23 Septembrie 2008 - Având în vedere țări ca Somalia și Irak care prezintă cele mai ridicate niveluri ale corupției, Indicele de Percepție al Corupției 2008, realizat de Transparency International (IPC) și lansat astăzi, subliniază legătura nefastă dintre sărăcie, instituții nefuncționale și corupție. Însă alte deteriorări notabile în scorurile IPC 2008 arată ca puterea mecanismelor de supraveghere este primejduită și în rândul celor mai bogate state.

„În țările cele mai sărace, nivelul corupției poate însemna diferența dintre viață și moarte, atunci când miza sunt banii pentru spitale sau pentru apă potabilă”, arată Huguette Labelle, Președinte al Transparency International. „Nivelul ridicat și persistent al corupției și sărăciei care parazitează multe dintre societățile lumii are ca rezultat final un dezastru umanitar constant care nu poate fi tolerat. Dar chiar și în țările privilegiate, cu o aplicare în mod deranjant neunitară a legii, este necesară o abordare mai consistentă în combaterea corupției.”

Rezultatele anului 2008

IPC 2008 realizat de Transparency International este un indice compozit, bazat pe sondaje și opinii ale experților, care măsoară nivelul perceput al corupției din sectorul public din 180 de țări și teritorii (la fel ca în anul precedent), pe o scară de la 0 (foarte corupt) la 10 (foarte curat). Este un indice compozit, bazat pe sondaje și opinii ale experților.

Danemarca, Noua Zeelandă și Suedia împărtășesc cel mai mare scor, de 9,3, urmate îndeaproape de *Singapore* cu 9,2 puncte, în timp ce în partea de jos a clasamentului se află *Somalia* cu 1,0, în urma *Irakului* și al *Myanmar* cu 1,3 și *Haiti* cu 1,4 puncte.

Deși modificările de scor din IPC nu au loc brusc, din punctul de vedere statistic anumite schimbări semnificative sunt evidente în unele țări analizate de IPC, atât în partea superioară, cât și în cea inferioară a clasamentului. Analizând sondajele incluse în IPC în 2007 și 2008, se pot observa scăderi însemnate în scorurile Bulgariei, Burundi, Insulelor Maldive, Norvegiei și Marii Britanii.

În mod asemănător, îmbunătățiri statistice semnificative în cursul ultimului an pot fi constatate în ceea ce privește Albania, Cipru, Georgia, Mauritius, Nigeria, Oman, Qatar, Coreea de Sud, Tonga și Turcia.

Consolidarea mecanismelor de control și răspundere

Fie că este vorba despre o țară săracă sau nu, provocarea de a controla corupția necesită instituții guvernamentale și sociale funcționale. În țările sărace, corupția este vădită în justiție, iar controlul instituțional ineficient. Pe de altă parte, țările mai bogate prezintă o insuficientă reglementare a sectorului privat, mai cu seamă în ce privește norme care se referă la plata mitei în străinătate, precum și un control ineficace al instituțiilor financiare și al tranzacțiilor.

„Pentru a putea reduce corupția este nevoie de instituții puternice, de domnia legii, de o presă independentă și de o societate civilă activă”, spune Labelle. „Dacă aceste instituții sunt slabe, corupția scapă de sub control, iar consecințele pentru oamenii simpli, ca și pentru justiție și egalitatea socială în general, sunt grave.”

Contextul luptei globale împotriva sărăciei

În țările sărace, corupția endemică pune în pericol lupta globală împotriva sărăciei, amenințând să periclitizeze Obiectivele ONU de Dezvoltare ale Mileniului (MDG-uri). Conform Raportului Global asupra Corupției realizat de Transparency International în 2008, costurile corupției ar însemna 50 miliarde de dolari americani (35 miliarde de euro) – adică aproape jumătate din cheltuielile anuale de ajutorare – din costul pentru atingerea obiectivului de dezvoltare în ce privește apa și canalizarea.

Aceasta presupune nu doar o dublare a eforturilor în țările sărace, în care bunăstarea unei părți semnificative a populației atâră în balanță, ci impune și o abordare mai concentrată și mai bine coordonată de către comunitatea internațională a donatorilor pentru a asigura sprijinirea dezvoltării în direcția întăririi instituțiilor administrației și de control în țările care primesc ajutorul, și că însuși fluxul ajutoarelor nu este vulnerabil la abuzuri și corupție.

Acesta este mesajul pe care TI îl va transmite statelor membre ale Adunării Generale a ONU care se pregătește să evalueze progresul înregistrat în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului pe 25 septembrie, anterior conferinței ONU cu privire la Finanțarea pentru Dezvoltare din Doha, Qatar, unde se vor lua angajamente în vederea finanțării ajutoarelor.

Profesorul Johann Graf Lambsdorff de la Universitatea din Passau, care realizează IPC pentru TI a subliniat efectele dezastruoase ale corupției, precum și beneficiile combaterii acesteia. „Există probe care indică faptul că o creștere a IPC cu un punct (pe o scară de la 1 la 10) are ca efect mărirea fluxurilor de capital cu 0,5% din produsul intern brut și salariile cu 4 %.

Mita corporatistă și standardele duble

Performanța scăzută a unora dintre țările bogate, exportatoare, cu unele state europene notabile regresând în IPC 2008, pune într-o lumină nefavorabilă angajamentul guvernelor de a controla modul îndoielnic în care unele companii naționale înțeleg să achiziționeze și să administreze afaceri în străinătate, pe lângă problemele interne, cum ar fi rolul banilor în politică. Apariția constantă a scandalurilor de corupție externe arată un eșec mai mare al țărilor bogate ale lumii de a își respecta angajamentul răspunderii reciproce în lupta împotriva corupției.

“Asemenea standarde duble sunt inacceptabile și ignoră normele internaționale”, spune Labelle. “Pe lângă efectele sale nefaste asupra statului de drept și asupra încrederii publicului, lipsa determinării subminează credibilitatea celor mai înstărite națiuni în lupta împotriva corupției din țările mai puțin bogate.” Convenția OCDE privind combaterea mitei, care incriminează mita plătită în străinătate de către companii din state membre OCDE a fost adoptată în 1999, dar aplicarea ei este în continuare inconsecventă.

Adoptarea legislației anti-corupție reprezintă câștigarea unei părți din luptă. O adevărată schimbare în ce privește asemenea practici poate veni numai pe calea unui angajament al tuturor companiilor, atât din țările dezvoltate, cât și din cele în curs de dezvoltare.

Lupta contra corupției: consistență socială

În întreaga lume, existența unor instituții de control puternice, precum și a unei legislații corespunzătoare și stabile, poate asigura scăderea nivelului corupției, permițând o participare considerabilă a cetățenilor, o dezvoltare profundă și creșterea calității vieții în comunitățile marginalizate.

###

Transparency International este coaliția globală de luptă împotriva corupției.

Contacte pentru jurnaliști:

Gypsy Guillén Kaiser
Tel: +49-176 101 21 661
Fax: +49-30-3470 3912
ggkaiser@transparency.org

Jesse Garcia
Tel: +49-30-34 38 20 667
jgarcia@transparency.org